

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Constantin Alerguș, Liliana Catan,
Ion Guzun,

juducînd, în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014, declarate de avocații Cornelia Gorencu și Anatolie Bruma, în numele inculpatului

Gudima Vasile Tudor, născut la 30 octombrie 1957 în s. Vatici, r-nul Orhei, locuitor al mun. Chișinău, com. Trușeni, str. Grigore Ureche 73, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;

<i>în instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare a cauzei</i> <i>06 iulie 2012 – 15 iulie 2014,</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>19 august – 18 decembrie 2014,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>10 martie – 12 mai 2015.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 15 iulie 2014, Gudima Vasile a fost eliberat de răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere, în conformitate cu prevederile art. 60 Cod penal.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că inculpatul Gudima V., *este învinuit* că la 02.09.2007, între orele 08.00 - 11.00, aflîndu-se în bucătăria casei de locuit din str. G. Ureche 73, com. Trușeni, mun. Chișinău, în cadrul conflictului verbal pe care l-a avut cu fiul său Gudima V., conștientizînd că prin acțiunile sale crează victimei percepția survenirii consecințelor nefaste referitor la viață, precum și la integritatea fizică, intenționat a scos din toc arma de model „HOLEK 830”, calibrul 38 SP, nr. 5830053668, pe care o deținea legal și a îndreptat-o în direcția

lui Gudima V., totodată comunicându-i că-l va omorî. Continuându-și acțiunile ilegale, a efectuat o împușcătură în apropiere de picioarele ultimului, amenințări care au fost conștientizate de Gudima V. ca fiind reale și posibil de realizat în viitor, acțiunile lui fiind încadrate conform art. 155 Cod penal.

Instanța a reținut că art. 60 Cod penal, prevede că persoana se liberează de răspunderea penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii ușoare a expirat termenul de 2 ani. Pedepsa maximă stabilită prin art. 155 Cod penal este de pînă la 2 ani închisoare, infracțiunea indicată fiind clasificată de art. 16 Cod penal ca ușoară. Din momentul comiterii de către inculpat a infracțiunii în care este învinuit au trecut peste 6 ani.

3. Avocatul Ala Popa a declarat apel, în numele părții vătămate Gudima Vadim, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 155 Cod penal.

Apelanta a invocat că instanța de fond nu s-a expus asupra vinovăției inculpatului în baza art. 155 Cod penal.

3.1 A declarat apel și avocatul Anatolie Bruma, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că nu există faptul infracțiunii.

Apelantul a invocat că instanța nu s-a expus asupra argumentelor și probelor apărării în vederea pronunțării unei sentințe de achitare, hotărîrea în cauză nu conține careva argumente decît liberarea de răspundere penală și încetarea procesului pe motivul expirării termenului de prescripție.

Instanța nemotivat a admis parțial cererea apărării privind probele prezentate, anexînd doar caracteristica în privința inculpatului și fotografiile care-l caracterizează, în rest cerința fiind respinsă în privința audierii martorilor Dogaru Elena și Dogaru Irina care în ziua presupusului incident se aflau împreună cu inculpatul, acest fapt reieșind și din fotografiile anexate pe care este imprimată data presupusului incident și care nu doar caracterizează viața personală a inculpatului, ci și faptul că în ziua și momentul incidentului ultimul nici nu se afla la domiciliu.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014, apelul avocatului Anatolie Bruma a fost respins ca nefondat.

Apelul avocatului Ala Popa a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre.

Procesul penal în baza art. 155 Cod penal în privința lui Gudima Vasile, a fost încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere.

Acțiunea civilă a fost lăsată fără soluționare.

A fost dispusă confiscarea și predarea organului de poliție a corpului delict – revolverul cu glonț de model „HOLEK 830”, calibrul 38 SP, nr. 5830053668.

Instanța de apel constatat că la 02.09.2007, între orele 08.00 - 11.00, Gudima Vasile, aflîndu-se în bucătăria casei de locuit din str. G. Ureche 73, com. Trușeni, mun. Chișinău, în cadrul conflictului verbal cu fiul său Gudima V., conștientizînd că prin acțiunile sale creează victimei percepția survenirii consecințelor nefaste referitor la viață, precum și la integritatea fizică, intenționat a scos din toc arma de model „HOLEK 830”, calibrul 38 SP, nr. 5830053668, pe care o deținea legal și a îndreptat-o în direcția lui Gudima V., totodată comunicându-i că-l va omorî.

Continuându-și acțiunile ilegale, a efectuat o împușcătură în apropiere de picioarele ultimului, amenințări care au fost conștientizate de Gudima Vadim ca fiind reale și posibil de realizat în viitor.

Instanța de apel a reținut că, contrar prevederilor art. **394 alin. (1), pct. 1) și pct. 2) Cod de procedură penală**, sentința nu cuprinde descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită.

Inculpatul a respins învinuirea precizând că incidentul descris în actul de învinuire nu a avut loc. La acel moment nu se afla acasă în com. Trușeni, mun. Chișinău, fapt ce poate fi confirmat de martorul Dogaru E.

Instanța a indicat că vinovăția inculpatului este dovedită cu certitudine prin probele administrate, inclusiv declarațiile martorului Begșcianov Ion, de la urmărirea penală.

Declarațiile martorului Dogaru E. nu coroborează cu probele administrate și, reieșind din faptul că ea este concubina inculpatului, sînt subiective, astfel nu pot influența concluzia cu privire la vinovăția inculpatului în săvîrșirea faptei imputate.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 155 Cod penal, ca amenințare cu omor.

Totodată, a concluzionat că prescripția reprezintă o circumstanță care exclude răspunderea penală a inculpatului. Raportînd ziua săvîrșirii infracțiunii la prevederile articolului 60 alin.(1) lit. b) Cod penal, 332 alin. (1) și 391 alin. (6) Cod de procedură penală, în cauză se impune liberarea de răspundere penală a inculpatului pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, din motivul că a intervenit termenul de prescripție.

5. Avocatul Cornelia Gorencu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că în partea descriptivă a deciziei contestate, instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat și în coroborare, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, și nu a indicat motivele pentru care a respins probele apărării, în special declarațiile martorului apărării Dogaru E.

Nu au fost apreciate corect declarațiile părții vătămate Gudima Vadim și a martorilor Gonța Zinaida, Begșcianov Ion, fiind încălcate prevederile art. 414 CPP.

Instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apelul avocatului A. Bruma.

Depozițiile părții vătămate Gudima Vadim, de la bun început erau neclare, necoerente, inițial fiind invocate în plîngere fapte referitoare la data de 02.09.2006. Ulterior, în cadrul audierii la urmărirea penală și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond acesta a indicat data de 02.09.2007, adică un an mai tîrziu. Iar la întrebarea apărării, partea vătămată a indicat, că incidentul a avut loc în a. 2007-2008.

La fel, partea vătămată nu are careva pretenții față de inculpat. Din conținutul materialelor cauzei penale se prezumă, că partea vătămată ar avea pretenții asupra casei de locuit din str. G. Ureche 73, com. Trușeni, mun. Chișinău.

Totodată, apare întrebarea, de ce partea vătămată a sesizat OUP abia în anul 2012, pe cînd pretinsul conflict între aceasta și tatăl său ar fi avut loc cu mai mulți

ani în urmă. Instanța de apel nu a constatat când de fapt a avut loc pretinsul incident și care ar fi motivul infracțiunii.

De asemenea, instanța de apel nu a apreciat corect declarațiile martorului Gonța Zinaida, aceasta fiind cointeresată în darea depozițiilor împotriva inculpatului, deoarece este mătușa părții vătămate. Acest fapt nu a fost elucidat de instanța de apel. Instanța de apel incorect a dat citire în ședința de judecată declarațiile martorului indicat și incorect le-a pus la baza deciziei sale dat fiind faptul, că martorul respectiv a dat declarații contradictorii la urmărirea penală și în instanța de fond. Astfel, din declarațiile acesteia date în cadrul UP, Gonța Z. a indicat că la 02.09.2007, ea se afla pe teritoriul casei de locuit care aparține inculpatului unde făcea lucrări de reparație în casă. În instanța de fond ea a indicat că nu ține minte când a avut loc presupusul incident. La urmărirea penală ea a indicat că presupusul incident a avut loc între orele 10:00 - 10:20, pe când în instanța de fond a indicat ora 9:30, totodată indicând că nu ține minte luna concretă când s-a produs incidentul, nu ține minte în ce zi a săptămânii era. 02.09.2007 este o zi de duminică. Martorul, însă a declarat în instanța de fond că duminica ea nu lucrează și ziua în care s-a produs incidentul nu era duminică. La fel, la UP ea a indicat că s-a efectuat o împușcătură și personal a văzut pistolul în mîna lui inculpatului inclusiv în momentul tragerii, pe când în instanța de fond dînsa la f.d. 54 vol. 2, a indicat că au fost două împușcături: „Vasile a scos pistolul de la șold. Noi mai întîi ne-am gîndit, că a buhnit un bec, însă ne-am coborît și am văzut că e pistol...” Prin urmare, din aceste declarații rezultă că dînsa nu a văzut momentul producerii incidentului și tragerii din pistol de către inculpat. În astfel de circumstanțe instanța de apel urma să citeze și să audieze martorul respectiv în instanța de apel în vederea înlăturării acestor contradicții esențiale. Totodată, martorul Gonța Z. a indicat: „noi efectuam reparația podului” (f.d. 86 vol. 2). Martorul nu a comunicat despre prezența încă a unei persoane în momentul presupusului incident, ca ulterior partea vătămată Gudima Vadim să indice încă asupra unei persoane pe nume Cucer Viorica, care la fel se afla în ziua incidentului în locui indicat, dar care nu a fost audiată în calitate de martor.

Instanța de apel a indicat, că vinovăția inculpatului se dovedește cu certitudine și prin declarațiile martorului Begșcianov Ion, prezentate la UP și citite în ședința de judecată, probă la care acuzarea a renunțat. Prin urmare instanța de apel incorect a inclus-o în probatoriu.

Inculpatul a pledat nevinovat, declarînd, că în acea zi nici nu s-a aflat la locul presupusului incident, de dimineață fiind prezent la oficiul de muncă după care s-a aflat la odihnă împreună cu Dogaru Elena și Dogaru Irina pînă spre seară, fat confirmat prin fotografiile prezentate și anexate la dosar, din care reiese aflarea inculpatului la data de 02.09.2007 la odihnă în locul indicat și în prezența persoanelor indicate, totodată luînd în considerație timpul imprimat pe fotografie date și nivelul de pregătire pentru odihnă rezultă că inculpatul era în imposibilitate de a se afla în locul incidentului. Din fotografii reiese că în încăperea în locul indicat de partea vătămată și martorul Gonța Z., nu se efectuau nici un fel de lucrări de reparație, mai ales că în perioada de timp 27.08.2007-02.09.2007, sunt zile de sărbători și nelucrătoare.

În drept, recursul este bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, acesta este expus neclar.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Anatolie Bruma, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea achitării inculpatului.

Recurentul a invocat că concluzia instanței de apel este bazată doar pe probele acuzării, inclusiv pe declarațiile martorului Begșcianov Ion, colaborator de poliție, probă la care acuzarea a renunțat și renunțarea a fost admisă de către instanța de fond, cât și pe declarațiile părții vătămate care în instanța de apel a declarat că fapta a avut loc la data de 02.09.2006 și ale martorului Gonța Z. potrivit căreia fapta a avut loc la data de 02.09.2007 și totodată declarînd că „va spune ceea ce trebuie”, care sînt contradictorii, de altfel și subiective, ultimele fiind rude.

În drept, recursul este bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecînd recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanță, inclusiv în temeiul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Potrivit art. 414 alin. (1), (2), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419, 24 alin. (2), 26 alin. (3), 101 alin. (1), 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii. Sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să

cuprindă probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

Însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descriptivului deciziei contestate:

a) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, inclusiv asupra circumstanțelor reproduse la pct. **3.1, 5 și 5.1** din prezenta decizie (v. 2 f.d. 105, pct. **3.1, 4, 5, 5.1** din decizie);

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusive în raport cu circumstanțele invocate în rechizitoriu.

Nu a indicat motivele pentru care a respins probele scrise ale apărării, inclusive fotografiile prezentate și anexate la dosar.

Nu a reprodus declarațiile martorului apărării Dogaru E., nu le-a analizat și apreciat separat, și în coroborare cu declarațiile inculpatului că pe 02.09.2007 s-a aflat în alt loc de cât cel indicat în rechizitoriu, și cu celelalte probe ale apărării administrate pe caz (v. 2 f.d. 105, pct. **4** din decizie);

c) a invocat din oficiu și a pus la baza hotărârii de condamnare a inculpatului, în pofida principiului contradictorialității în procesul penal, declarațiile martorului Begșcianov I., acestea constituind o probă la care acuzatorul de stat, potrivit respectivelor procese-verbale, a renunțat în ședința instanței de fond și care nu a fost examinată de prima instanță, nefiind nici o probă nouă prezentată instanței de apel (v. 2 f.d. 39, 94, 105, pct. **4** din decizie);

d) corect constatînd că instanța de fond nu a respectat prevederile art. prevederilor art. 394 alin. (1) Cod de procedură penală (*partea descriptivă a sentinței de condamnare*), la rîndul său nu a raportat soluția de aplicare a prescripției de tragere la răspundere penală la prevederile art. 53 lit. g), Cod penal, art. 332 alin. (5), 384 alin. (1), 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, conform căror persoana care a săvîrșit o faptă ce conține semnele componentei de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazul prescripției de tragere la răspundere penală. În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit. Instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința de condamnare se adoptă cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție (v. 2, f.d. 105, pct. **4** din decizie).

Circumstanțele expuse denotă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat apelurile declarate în condițiile legii, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în aceste apeluri, și a adoptat o hotărîre, care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate constituie erori de drept prescise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului de pe

rol, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de avocații Cornelia Gorencu și Anatolie Bruma, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2014, în privința inculpatului Gudima Vasile Tudor și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 16 iunie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Constantin Alerguș

Liliana Catan

Ion Guzun